

כסלו השערי : דצמבר 2011 : גילון מס' 14

מגוונים

בטיבן הקיבוצי של רמת השלון

תקוות הנכים

נכה צה"ל שאיבד את ידו הימנית
במלחמת יום כיפור ביקש מיונה
בלסברג לבנות לו מתקן שיאפשר
לו להניח תפילין הפרויקט הצליח.
עזרים שחאפשרים עצמאות
לאנשים עם צרכים מיוחדים.

עמוד 9

פאזל בכתב

משמאל יונה בלסברג.

מיאת שרה זאבי

יונה בלסברג למד אלקטרוניקה והיה אחראי לתקינות המערכות האלקטרוניות במטוסי אל על. גם שם גילו שאפשר לפנות אליו כאשר צריך למצוא פתרון טכני למגבלות פיזיות. "כשעובד ניפגע בתאונת דרכים ולא יכול היה לגרוב גרביים. בניתי לו מתקן מיוחד, שעליו שמים את הגרב ואחר כך את הרגל". את היכולת להמציא פתרונות למגבלות בתפקודי הגוף הפנה למילב"ת - המרכז הישראלי לאביזרי עזר, בינוי ותחבורה לנכה. הוא מתנדב בעמותה שמרכזה בכית חולים תל השומר.

הוא למד כתב כרייל ולומד את שפת החרשים, על מנת להבין למה זקוקים אנשים עם צרכים מיוחדים.

יונה בלסברג: "זכור לי מקרה של זוג עיוורים, שהתעוורו בגיל 18 ממחלה גנטית, אך זכרו את משחקי ילדותם. הם התחנתו והקימו משפחה ונולדו להם

זוג עיוורים,
שהתעוורו בגיל
18 זכרו את
משחקי ילדותם.
הם רצו לשחק עם
ילדיהם. יצרתי
להם כדור עם
פעמון, שניתן
לשמוע להיכן הוא
מתגלגל.

שני ילדים רואים. המשפחה מתפקדת כרגיל. האב עובד כמסג'יסט רפואי והיא מרריכת קואוצ'ינג. הם רצו לשחק עם ילדיהם כדרך כל ההורים. יצרתי להם כדור עם פעמון, שניתן לשמוע להיכן הוא מתגלגל, פאזלים בכתב כרייל, ספר לילדים שתרגמתי לכרייל וייחודו שהכרייל על שקף, כך שהילדים רואים את התמונות בספר, משחק מונופול שמשולב עם כתב כרייל".

במקרה אחר פנה אליו נכה צה"ל, שאיבד את ידו הימנית במלחמת יום כיפור. "עקב הפציעה נמנע ממנו להניח תפילין באופן עצמאי. הוא ביקש שאבנה לו מתקן, שיאפשר לו הנחת תפילין. בניתי מתקן המאפשר הנחת תפילין עם יד אחת בלבד. במרוצת הזמן השתמשו במתקן זה גם נערים לפני בר מצווה".

"מורה שחלתה בטרשת נפוצה סיפרה שקשה לה להחזיק את היד באוויר ולכתוב על הלוח. תכנתי גישה מעל הלוח וממנה רצועה, כך שהיד נתפסת בה וכך יכולה להניעה לפי הגובה והכיוון

בדין

באמצעות עזרים שבונה יונה בלסברג יכול נכה בידיו לאחוז בסכין ומזלג, להניח תפילין עם יד אחת בלבד ולחולה פרקינסון ללגום כוס מים לבד.

על כיסא גלגלים עם מגבלות מסוימות בתפקוד. שלום למד הנדסה והפך למדען ברפא"ל. הוא הצליח להתגבר על מגבלותיו בסיוע אביזרים טכניים. חבר זה שימש לי מקור השראה וראיתי את החשיבות ביכולת לנצל את הטכנולוגיה התעופתית שלמדתי ועברתי בה כאמצעי לעזור לאנשים עם מוגבלויות פיזיות."

**לנכה ללא
כפות ידיים בנה
בלסברג מתקן
שמאפשר לו
הקלדה במחשב.**

במהלך השנים נוצר קשר בין יונה בלסברג לבית לוינשטיין, בית איזי שפירא, האגודה לטרשת נפוצה ועוד עמותות, שזקקו להמצאותיו. מזה ארבע שנים מתנדב בלסברג ב"תחושון", חוג לילדים עם צרכים מיוחדים במגוונים קריית הצעירים. יונה מתמקד בנער בן 13 שמתקשה בדיבור. הם משחקים, מציירים ומשתעשעים בג'ימבורי.

יונה בלסברג: "עם רצון ניתן למצוא פיתרונות מקוריים שעושים את ההבדל בין תלות לעצמאות". יונה בלסברג מתגורר ברמת השרון כ-30 שנה. הוא "יקיר רמת השרון", תואר המוענק לוותיקי העיר, שפועלם יכול לשמש סמל ומופת.

יונה בלסברג, למד חשמל ואלקטרוניקה בכיה"ס הטכני ושירת בחיל האוויר. עבד כאל על במשך 45 שנים. לדבריו "בתקופת שרותי הצבאי חבר ילדות, שלום פיין, נפצע אנושות בפעילות צבאית. לאחר שנה של טיפולים השתקם אך נותר נכה

הנחוצים לה". לנכה ללא כפות ידיים, שבעברו עסק בסילוק פצצות בהנדסה קרבית, הוא בנה מתקן שיאפשר לו הקלדה במחשב. בעזרת כוסות שתייה וסכ"ם עם משקולות סייע לחולה פרקינסון. לנכה מתאונת צלילה, שמפעיל רק אצבע אחת ויושב על כסא גלגלים, יצר מתקן המתלבש על הכסא ומאפשר צילום וידאו באצבע.

למוגבלות בהפעלת האצבעות ו/או כף היד המציא מכשיר שנצמד לכל כף יד וניתן להצמיד לו סכ"ם, כלי כתיבה, אצבע להקלדה, מכונת גילוח, מברשת שיניים, לחצן מצוקה והרשימה ארוכה: תושבת למילוי פיתה ומתקן לאחידות כריך, טבעת לסיגריה, כובע מצחייה המופעל בקריצה לגירוש זבובים, פטנט להפעלת טלפון סלולארי בעזרת הפה והשיניים לאדם המוגבל בתנועות ידיים. "נכה צה"ל סיפר שהוא אוהב לטעום יינות משובחים. הבחור רצה ללגום מכוס שרגלה דקה כמהדרין". יונה יצר לו תושבת מפלסטיק שקוף שאפשרה לו לשמור על כל כללי הטקס.

יונה מלמד שימוש בכלי כתיבה

כדור עם פעמונים

ידית שקופה לכוס יין

הנחת תפילין ביד אחת

משחק מונופול בכתב ברייל

ידית למקלדת

מאחז לסנדוויץ או פיתה

MILBAT

מילבת
 המרכז הישראלי לאיכות חיים, בינה ונגישות לנגי
 THE ISRAELI CENTER FOR TECHNOLOGY AND ACCESSIBILITY
 TEL. HADSHOMER, ISRAEL 68221 טלפקס: 05-4101730/34 טלפקס: 05-4467812

יוניברסל קף

הבעיה: חוסר תנועה באצבעות היד ועקב כך אין אפשרות להחזיק במכרים.

הפיתרון: Universal call שבחלקו התחתון יש חור שלתוכו מכניסים את המכרים.

שם המתנדב:
יונה בלזברג

